

Briselē, 2026. gada 10. oktobrī
(OR. en)

13922/26

**Starpiestāžu lieta:
2025/0571 (APP)**

**CADREFIN 416
FIN 1390
RESPR 46
POLGEN 221**

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Daudz gadu finanšu shēma (DFS) 2028.–2034. gadam – sarunu satvars

I. IEVADS

1. Komisija 2025. gada 16. jūlijā nāca klajā ar priekšlikumu kopumu par daudz gadu finanšu shēmu (DFS) 2028.–2034. gadam, kurā ietverts priekšlikums Padomes regulai, ar ko nosaka DFS 2028.–2034. gadam, priekšlikums iestāžu nolīgumam par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību un priekšlikums Padomes lēmumam par ES pašu resursu sistēmu. Tam bija pievienoti vairāki nozaru tiesību aktu priekšlikumi. Komisija 2025. gada 3. septembrī nāca klajā ar papildu nozaru tiesību aktu priekšlikumiem.
2. Dānijas un Kipras prezidentūru laikā Padome sāka izskatīt DFS priekšlikumus Daudz gadu finanšu shēmas *ad hoc* darba grupā (*AHWP MFF*), tās apakšgrupās un citās attiecīgās Padomes darba sagatavošanas struktūrās un panāca daļējas vispārējas pieejas vai daļējas pilnvaras attiecībā uz piecpadsmit nozaru tiesību aktu priekšlikumiem.

3. Prezidentvalsts Dānija 2025. gada 9. decembrī nāca klajā ar sarunu satvara projektu ¹, kurā apkopoti horizontāli, finanšu un citi politiski sensitīvi jautājumi, ko paredzēts risināt horizontālajās sarunās par DFS.
4. Prezidentvalsts Kipra 2026. gada 10. jūnijā iesniedza sarunu satvaru ² ar skaitļiem, kas tika apspriests Vispārējo lietu padomē 2026. gada 16. jūnijā un Eiropadomē 2026. gada 18. jūnijā.
5. Eiropadome 2026. gada 18. jūnijā rīkoja viedokļu apmaiņu par jauno DFS un aicināja prezidentvalsti Īriju turpināt darbu pie sarunu satvara līdz Eiropadomes oktobra sanāksmei, lai panāktu savlaicīgu vienošanos.

II. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS PADOMĒ

6. Īrijas prezidentūras laikā Pastāvīgo pārstāvju komiteja četras reizes apsprieda DFS, galveno uzmanību pievēršot ieņēmumiem, izdevumiem un konkrētiem sarunu satvara elementiem.
7. Vispārējo lietu padome 2026. gada 22. septembrī rīkoja politikas debates par DFS paredzētajiem ieņēmumiem un izdevumiem, kā arī rīkoja divas darba sesijas par DFS Eiropas lietu ministru neformālajā sanāksmē 3. un 4. septembrī Dublinā.
8. Prezidentvalsts 2026. gada jūlijā rīkoja divpusējas sanāksmes ar dalībvalstīm vēstnieku līmenī un 2026. gada septembrī – ministru līmenī.
9. Vienlaikus prezidentvalsts ir turpinājusi darbu pie atlikušajiem nozaru tiesību aktu priekšlikumiem, lai līdz sava pilnvaru termiņa beigām panāktu daļējas vispārējas pieejas vai daļējas pilnvaras attiecībā uz visiem dosjē. Līdz šim prezidentvalsts ir panākusi daļējas vispārējas pieejas attiecībā uz četriem nozaru dosjē.

¹ ST 16344/25.

² ST 10058/26.

III. SARUNU SATVARS

10. Sarunu satvara iesniegšanas mērķis ir identificēt un apstiprināt jautājumus, kuriem būs jāpievēršas sarunās par DFS, un vajadzības gadījumā veicināt diskusiju par iespējām un risinājumiem attiecībā uz atsevišķiem jautājumiem. Sarunu satvara iesniegšanas mērķis nav noslēdzošas debates vai kompromisi šajā posmā.
 11. Sarunu satvars ir izstrādāts un pilnveidots prezidentvalsts uzraudzībā. Tas līdz ar to nav saistošs nevienai delegācijai. Sarunas turpinās, balstoties uz principu – kamēr nav panākta vienošanās par visu, nav panākta vienošanās ne par ko.
 12. Pielikumā pievienots pārskatīts sarunu satvars ar skaitļiem.
-

I. HORIZONTĀLAIS LĪMENIS

1. Nākamā daudzgadu finanšu shēma (DFS) aptvers septiņu gadu laikposmu no 2028. līdz 2034. gadam. Budžets ļaus ES reaģēt uz pašreizējiem un turpmākajiem izaicinājumiem un īstenot savas politiskās prioritātes. Tas aptver jaunas un jau iedibinātas politikas jomas, cenšoties nodrošināt ES ilgtermiņa drošību un labklājību. Eiropai ir daudz vajadzību: mums ir jāuzņemas atbildība par savu drošību, tostarp, izmantojot spēcīgākas aizsardzības spējas un aizsargājot mūsu robežas un vērtības, un par migrācijas pārvaldību. Mums ir arī jāpalielina sava konkurētspēja un centieni pāriet uz tīru enerģiju. Vienlaikus mūsu kopienām un iedzīvotājiem joprojām būtiskas ir jau iedibinātās politikas jomas, kas izriet no Līgumā noteiktajiem pienākumiem, tostarp ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija un kopējā lauksaimniecības politika (KLP). Būtiska nozīme mūsu vispārējo mērķu sasniegšanā ir mūsu apņēmībai attiecībā uz Ukrainu, tāpat kā mūsu pastāvīgajai līderībai humānās palīdzības un attīstības palīdzības jomā.
2. 2028.–2034. gada daudzgadu finanšu shēmas struktūra būs šāda:
 - i) 1. izdevumu kategorija: Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija, lauksaimniecība, lauki un jūrlietas, labklājība un drošība;
 - ii) 2. izdevumu kategorija: Konkurētspēja, labklājība un drošība;
 - iii) 3. izdevumu kategorija: Eiropa pasaulē;
 - iv) 4. izdevumu kategorija: Administrācija.

Lai ģeopolitiskās un ekonomiskās nenoteiktības laikā spētu efektīvi un lietderīgi reaģēt, ir nepieciešama vienkāršāka un efektīvāka budžeta struktūra. Izdevumu sagrupēšana četrās izdevumu kategorijās ir izstrādāta, lai atspoguļotu Savienības politiskās prioritātes un paredzētu nepieciešamo elastību starp piešķirtajiem resursiem. Programmu skaita samazināšanas mērķis ir arī nodrošināt saskaņotību un veicināt sinerģijas. Vispārējais satvars atspoguļos plašākus Savienības vienkāršošanas centienus, un tam būtu jāsamazina administratīvais slogs labuma guvējiem, vadošajām iestādēm un revīzijas struktūrām.

3. DFS nodrošinās atbalsta iespējas visiem ES ārējās robežas reģioniem, tostarp reģioniem, kas robežojas ar Krieviju, Baltkrieviju vai Ukrainu, ar mērķi uzlabot Eiropas mainīgo aizsardzības gatavību un kritiskās spējas, sagatavotību, noturību un drošību, kā arī risināt problēmas to ekonomikā, sociālajā un teritoriālajā attīstībā un savienojamībā.
4. Maksimālā izdevumu kopsumma ES 27 2028.–2034. gadam ir [1 622 011] miljoni EUR saistību apropriācijās un [1 654 712] miljoni EUR maksājumu apropriācijās. Visi skaitļi, ja vien nav norādīts citādi, ir izteikti nemainīgajās 2025. gada cenās.

[p.m. skaitļu izklāsts tabulas veidā]

5. Tiks veiktas automātiskas ikgadējas tehniskas korekcijas attiecībā uz inflāciju, izmantojot [2 % deflatoru, kas tiks tehniski koriģēts n+ 1 gadam atbilstoši prognozētajai inflācijai, ja prognoze būs mazāka par 1 % vai lielāka par 3 %] VAI [fiksētu 2 % deflatoru].
6. DFS tiks pārskatīta, ja tiks pārskatīti Līgumi, notiks Kipras atkalapvienošanās vai Savienībai pievienosies jaunas dalībvalstis.
7. Komisijai pirms 2032. gada 1. jūlija jāiesniedz priekšlikums par DFS laikposmam pēc 2034. gada.
8. Šie secinājumi neskar dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politikas īpašās iezīmes, un tajos ir ņemtas vērā visu dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses saskaņā ar Līgumiem.

Vienkāršošana

9. DFS tiks izmantota vienkāršota un racionalizēta struktūra, lai samazinātu neelastību un administratīvo slogu iestādēm un labuma guvējiem. Ar šo jauno struktūru būtu jāmazina programmu mērķu pārklāšanās un jānodrošina pieteikumu iesniedzējiem un labuma guvējiem vienkāršota piekļuve finansējuma iespējām un budžeta informācijai, vienlaikus arī nodrošinot saskaņotību un veicinot sinerģiju starp programmām.
10. Neizpildītās saistības (*reste à liquider – RAL*) ir neizbēgams daudzgadu plānošanas un diferencēto apropriāciju blakusefekts. Tomēr gaidāms, ka neizpildītās saistības līdz 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmas beigām sasniegs [X] miljardus EUR, un tā rezultātā maksājumi no pašreizējās DFS veidos ievērojamu summu no kopējiem maksājumiem nākamās DFS pirmajos gados. Lai nodrošinātu paredzamu līmeni un profilu, kā arī sakārtotu maksājumu virzību un palielinātu ES budžeta reagētspēju, tiek veikti vairāki pasākumi, piemēram, vienkāršota īstenošana, noteiktas attiecīgas priekšfinansējuma likmes, ieviesti noteikumi par maksājumiem un saistību atcelšanu un laikus pieņemti nozaru tiesību akti attiecībā uz DFS 2028.–2034. gadam.
11. Ja pēc 2028. gada 30. novembra tiek pieņemti noteikumi vai plāni dalītās pārvaldības ietvaros, summas, kas atbilst 2028. gadā neizmantotajiem piešķirumiem, izņemot attiecībā uz priekšfinansējuma saistībām, vienādās proporcijās tiks pārvietotas uz katru gadu laikposmā no 2029. līdz 2032. gadam, veicot atbilstošu korekciju DFS maksimālajos apjomos.
12. Ievērojot budžeta vienotības principu, visus ES izdevumu posteņus parasti iekļaus DFS. Tomēr, ņemot vērā dažu instrumentu specifiku, tie paliks ārpus DFS maksimālajiem apjomiem saistību un maksājumu apropriācijās vai būs ārpusbudžeta posteņi.

Elastība

13. Savienībai ir jāspēj reaģēt uz izņēmuma apstākļiem un mainīgām prioritātēm neatkarīgi no tā, vai šie aspekti ir iekšēji vai ārēji. Vienlaikus nepieciešamība pēc elastības ir jāizvērtē attiecībā pret paredzamību ilgtermiņa investīcijām, kā arī budžeta disciplīnas un ES izdevumu pārredzamības principiem, vienlaikus arī ievērojot DFS maksimālo apjomu saistošo raksturu.
14. Ņemot vērā spēju reaģēt uz mainīgajām vajadzībām un pārskatīt līdzekļu prioritātes, DFS būtu jāveicina iespējama pārdale un pārplānošana programmu ietvaros un starp tām. Jebkādas iespējamās atkāpes no daudzgadu programmām paredzētā indikatīvā finansējuma nepārsniedz [20] % no summas visam programmas laikam. Tas neattiecas uz apropriācijām, kas iepriekš piešķirtas katrai dalībvalstij.
15. Katrā izdevumu kategorijā tiks noteiktas pienācīgas rezerves. Dažās programmās tiks noteiktas nepiešķirtās summas un elastīgās rezerves. Nepārtraukti mainīgā vidē resursiem reaģēšanai uz krīzēm, piemēram, uz dabas katastrofām, arī vajadzētu būt daļai no konkrētās programmās ietverta elastīguma, neapdraudot to primāros mērķus.

16. Vienotais rezerves instruments (*SMI*) ietvers šādus elementus:

- i) sākot ar 2029. gadu, rezerves, kuras ir atstātas pieejamas, nepārsniedzot DFS noteiktos maksimālos apjomus saistību apropriācijām n-1 gadam, ir jādara pieejamas, pārsniedzot DFS noteiktos maksimālos apjomus saistību apropriācijām budžeta procedūras ietvaros (saistību vispārējā rezerve);
- ii) sākot ar 202[9.] gadu, Komisija tehniskās korekcijas ietvaros var koriģēt maksājumu maksimālo apjomu [2029.–2034.] gadam, to palielinot par summu, kas atbilst starpībai starp veiktajiem maksājumiem un DFS maksājumu maksimālo apjomu n-1 gadam (maksājumu vispārējā rezerve). Ikvienu augšupēju korekciju pilnībā kompensē ar attiecīgu maksājumu maksimālā apjoma samazinājumu n-1 gadam. Ikgadējās korekcijas [203X.–2034. gadam] nepārsniedz [X] miljonus EUR salīdzinājumā ar sākotnējo maksājumu maksimālo apjomu;
- iii) kā galējo līdzekli reaģēšanai uz neparedzētiem apstākļiem var darīt pieejamas summas, kas pārsniedz DFS saistību vai maksājumu apropriāciju maksimālos apjomus, ar noteikumu, ka tās tiek pilnībā kompensētas ar rezervēm vienā vai vairākās DFS izdevumu kategorijās kārtējam vai nākamajiem finanšu gadiem vai ar rezervi zem maksājumu maksimālā apjoma (neparedzēto izdevumu rezerve). Šādi kompensētās summas turpmāk neizmanto saistībā ar DFS.

Kopējā summa, kas mobilizēta saskaņā ar saistību vispārējo rezervi un neparedzēto izdevumu rezervi, jebkurā konkrētā gadā nepārsniegs [X] % no ES NKI saistībās un [X] % no ES NKI maksājumos un atbildīs pašu resursu maksimālajam apjomam.

17. No elastības instrumenta finansē konkrētus neparedzētus izdevumus, kurus nav bijis iespējams finansēt, nepārsniedzot vienai vai vairākām izdevumu kategorijām pieejamos maksimālos apjomus. Apropriācijas pārsniegs DFS saistību un maksājumu apropriāciju maksimālos apjomus. Elastības instrumentam noteiktā ikgadējā fiksētā summa būs [2000] miljoni EUR.

Elastības instrumenta ikgadējās summas neizmantoto daļu var izmantot līdz $n+2$ gadam. Jebkura tā n gada summas daļa, kas nav izmantota līdz $n+2$ gadam, tiks dzēsta.

Pārvaldība

18. Vispārējās elastības nepieciešamā līmeņa pamatā vajadzētu būt stabilai pārvaldībai un dalībvalstu un attiecīgo iestāžu, jo īpaši Padomes, pienācīgai iesaistei darbību un prioritāšu plānošanā un pielāgošanā, kā arī budžeta izpildē. Tas nodrošina, ka ES budžets ir cieši saskaņots ar Savienības prioritātēm visās izdevumu programmās.
19. [Lai uzlabotu ikgadējās budžeta procedūras kvalitāti un efektivitāti, tiks izveidots jauns politiskās vadības mehānisms. Katru gadu vēlākais līdz decembra vidum Komisija ikgadējās budžeta procedūras informatīvajām vajadzībām iesniegs integrētu stratēģijas ziņojumu, kura pamatā būs nozaru procesi un ziņojumi un kurā būs izklāstītas attiecīgo Savienības politikas virzienu iespējamās finansēšanas prioritātes. Šā ziņojuma mērķis būs, dodot pienesumu budžeta lēmēj institūcijai, virzīt strukturētu diskusiju pirms ikgadējās budžeta procedūras. Komisija, iesniedzot savu budžeta projektu, ņems vērā šīs diskusijas rezultātus un Eiropas Parlamenta un Padomes apzinātās prioritātes.] Padomes vispārējās stratēģiskās prioritātes gada budžetam tiks atspoguļotas tās budžeta pamatnostādņēs. Minētās pamatnostādnes nosūtīs Eiropadomei.

20. Dalībvalstis laikus tiek cieši iesaistītas prioritāšu noteikšanā un lēmumu pieņemšanā par darba programmām izdevumu programmu ietvaros attiecīgajos forumos, tostarp, attiecīgā gadījumā izmantojot attiecīgas komiteju procedūras, jo īpaši iesaisti pārbaudes procedūrā, vienlaikus izvairoties no nevajadzīga administratīvā sloga. Padome attiecīgā gadījumā tiks iesaistīta ar stratēģisku diskusiju starpniecību. Visas iestādes darbosies saskaņā ar pilnvarām, kas tām piešķirtas Līgumos. Deleģētie akti attiecas tikai uz attiecīgo leģislatīvo aktu nebūtiskiem elementiem.
21. DFS nozaru programmu ilgums parasti būtu jāsapasa ar DFS 2028.–2034. gadam grafiku.

Ietekme un sniegums

22. Būtu vēl vairāk jāpastiprina ES budžeta loma ES mēroga politikas mērķu efektīvas īstenošanas atbalstā. Izveido horizontālu ES budžeta izdevumu apsekošanas un snieguma satvaru, lai atspoguļotu rezultātus un reformu progresu, kas panākts ar ES izdevumiem, un novērtētu ES budžeta ietekmi uz turpmāko politikas lēmumu pieņemšanu. Horizontālam snieguma satvaram būtu arī jāpalīdz samazināt administratīvo slogu, kas iestādēm un labuma guvējiem saistās ar ES budžeta izpildi.
23. Budžetam būtu jānodrošina būtisks sviras efekts, lai palielinātu ES izdevumu ietekmi. Tas ietver pietiekamu līdzfinansējuma līmeni visās programmās. Turklāt atbilstoši vispārējiem konsolidācijas centieniem finanšu instrumenti un budžeta garantijas būtu vēl vairāk jāracionalizē, jo īpaši, izmantojot Eiropas Konkurētspējas fonda un instrumenta “Eiropa pasaulē” finanšu instrumentu kopumu un tādējādi izmantojot budžetu privāto investīciju mobilizēšanai. Atzīstot šāda veida finansējuma piedāvātās iespējas, ir cieši jāpārbauda finanšu saistības, kuras rodas no finanšu instrumentiem, budžeta garantijām un finansiālas palīdzības.

24. Ar Savienības programmām un instrumentiem būtu taisnīgi, sociāli līdzsvaroti, godīgi un izmaksu ziņā lietderīgi jāveicina Parīzes nolīgumā paredzēto ilgtermiņa saistību izpilde un jāsekmē vides un biodaudzveidības aizsardzība. Cenšoties sasniegt rezultātus šo prioritāšu īstenošanā, ar vismaz 35 % no Savienības budžeta izdevumiem, izņemot ar aizsardzību un drošību saistītos izdevumus, būtu jāatbalsta ar klimatu un vidi saistītie mērķi. Tā pamatā vajadzētu būt efektīvai, samērīgai un pārredzamai metodikai. Ar budžetu būtu arī jānodrošina, ka ES izdevumi atbilst Parīzes nolīguma mērķiem, principam “nenodari būtisku kaitējumu”, Savienības noteiktajam klimata mērķrādītājam – līdz 2030. gadam samazināt emisijas vismaz par 55 %, un mērķim vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, vienlaikus ierobežojot administratīvo slogu iestādēm un labuma guvējiem.
25. ES budžeta pareizas izpildes un Savienības finanšu interešu aizsardzības nolūkā DFS ietver stingrus aizsardzības pasākumus, lai, pilnībā ievērojot tādus principus kā objektivitāte, nediskriminācija un vienlīdzīga attieksme pret dalībvalstīm, nodrošinātu tiesiskuma ievērošanu un Pamattiesību hartas efektīvu piemērošanu, un šie aizsardzības pasākumi tiks piemēroti taisnīgi, objektīvi un balstoties uz faktiem, kā arī nodrošinot pienācīgu procesu.
26. Stabila un efektīva revīzijas un kontroles sistēma nodrošinās maksājumu likumību un uzticamību, izvairoties no pienākumu dublēšanās, un ņems vērā proporcionalitātes principu.

II. 1. IZDEVUMU KATEGORIJA – EKONOMISKĀ, SOCIĀLĀ UN TERITORIĀLĀ KOHĒZIJA, LAUKSAIMNIECĪBA, LAUKI UN JŪRLIETAS, LABKLĀJĪBA UN DROŠĪBA

27. Šīs izdevumu kategorijas mērķis ir nodrošināt ES pievienoto vērtību, veicinot kohēziju, augšupēju konvergenci, ekonomikas izaugsmi, konkurētspēju, noturību un drošību un atbalstot investīcijas un reformas iekļaujošai, ilgtspējīgai, pārticīgai, autonomai un drošai Eiropai. Šīs izdevumu kategorijas izdevumu mērķis būs samazināt ekonomiskās, sociālās un teritoriālās atšķirības, veicināt lauku apvidu pievilcību un attīstību, atbalstīt noturīgas, konkurētspējīgas un ilgtspējīgas ES lauksaimniecības un zivsaimniecības nozares, kā arī stimulēt zilo ekonomiku, investēt cilvēkos, stiprināt Savienības aizsardzības spējas, uzlabot drošības un migrācijas pārvaldību un aizsargāt Savienības ārējās robežas, vienlaikus nodrošinot labu vienotā tirgus darbību visā Savienībā. Šī izdevumu kategorija ietvers arī *NextGenerationEU (NGEU)* atmaksu.
28. Lauksaimniecība un zivsaimniecība ir Savienībai stratēģiski svarīgas nozares, kas Eiropas Savienībai nodrošina nekaitīgu un kvalitatīvu pārtiku un kam ir būtiska nozīme globālajā pārtikas nodrošinājumā. No ES budžeta finansētās kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) galvenās prioritātes joprojām ir lauksaimnieku ienākumu stabilizēšana, nākamās lauksaimnieku paaudzes piesaistīšana, pārtikas nodrošinājuma garantēšana Savienībā un atbalsts pārejai uz ekonomiski, ekoloģiski, sociāli noturīgu, ilgtspējīgu un uz tirgu orientētu lauksaimniecības nozari ar vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem. Tādā pašā garā no ES budžeta arī turpmāk tiks finansēta noturīga kopējā zivsaimniecības politika (KZP).

29. Kohēzijas politikas stūrakmens joprojām ir veicināt saskaņotu Savienības attīstību kopumā un mazināt atšķirības, atbalstot tās ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšanu. No ES budžeta arī turpmāk tiks finansētas investīcijas un strukturāli pielāgojumi visās reģionu kategorijās atbilstoši to konkrētajām problēmām, īpašu uzmanību pievēršot mazāk attīstītiem reģioniem.
30. ES līmenī koordinēta rīcība saistībā ar ārējo robežu efektīvu kontroli ir būtiska efektīvākas migrācijas pārvaldības nodrošināšanai un augstam iekšējās drošības līmenim Savienībā, ko panāk, vienlaikus nodrošinot personu brīvas pārvietošanās un brīvas preču aprites principa ievērošanu Savienībā. ES budžets turpinās atbalstīt iekšējās drošības stiprināšanu, tostarp attiecībā uz drošības krīzēm, ko rada mainīgie ģeopolitiskie izaicinājumi, un kopējās migrācijas un patvēruma politikas, kā arī Eiropas integrētās robežu pārvaldības un Eiropas vīzu politikas īstenošanu, stiprināšanu un attīstību. Tiks nodrošināta sinerģija ar ārpolitiku, lai risinātu migrācijas ārējās dimensijas aspektus.
31. Saistību apjoms šajā izdevumu kategorijā nepārsniegs [914 179] miljonus EUR.

1. IZDEVUMU KATEGORIJA “EKONOMISKĀ, SOCIĀLĀ UN TERITORIĀLĀ KOHĒZIJA, LAUKSAIMNIECĪBA, LAUKI UN JŪRLIETAS, LABKLĀJĪBA UN DROŠĪBA” (miljonos euro, 2025. gada cenās)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Eiropas Ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas, lauksaimniecības un lauku, zivsaimniecības un jūrlietu, labklājības un drošības fonds

32. Eiropas Ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas, lauksaimniecības un lauku, zivsaimniecības un jūrlietu, labklājības un drošības fonds tiks izveidots, lai veicinātu šādu politikas mērķu sasniegšanu:
- atbalstīt kohēzijas politikas īstenošanu, mazinot reģionālo nelīdzsvarotību Savienībā un vismazāk attīstīto reģionu atpalicību un veicinot Eiropas teritoriālo sadarbību, tostarp, atbalstot projektus vides un Eiropas komunikāciju tīklu jomā;
 - atbalstīt kohēzijas politikas īstenošanu, uzlabojot kvalitatīvu nodarbinātību, apmācību, izglītību un prasmes, kā arī sociālo iekļaušanu, un veicināt sociāli taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti;
 - atbalstīt Savienības kopējās lauksaimniecības politikas īstenošanu;
 - atbalstīt Savienības kopējās zivsaimniecības politikas īstenošanu;
 - aizsargāt un stiprināt pamattiesības, demokrātiju, tiesiskumu un ievērot Savienības vērtības;
 - atbalstīt tādas politikas īstenošanu, kas saistīta ar patvērumu, migrāciju un integrāciju, kā arī robežu pārvaldību, vīzu politiku un iekšējo drošību.
33. Fonds galvenokārt tiks izveidots, izmantojot valstij iepriekš piešķirtu finansējumu, un īstenots dalītā pārvaldībā.

34. Kopējais finansējums no Eiropas Ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas, lauksaimniecības un lauku, zivsaimniecības un jūrlietu, labklājības un drošības fonda būs [746 734] miljoni EUR, un to piešķirs šādi:
- i) [705 250] miljoni EUR valsts un reģionu partnerības plāniem, no kuriem:
 - a) vismaz [195 024] miljoni EUR – mazāk attīstītiem reģioniem;
 - b) vismaz [261 013] miljoni EUR – kopējās lauksaimniecības politikas ienākumu atbalstam (“KLP ienākumu atbalsta intervencu minimālā summa”);
 - c) vismaz [3549] miljoni EUR – kopējās zivsaimniecības politikas intervencēm (“KZP intervencu minimālā summa”);
 - d) vismaz [30 608] miljoni EUR – migrācijas, robežu un vīzu pārvaldības un iekšējās drošības pasākumiem;
 - ii) [9045] miljoni EUR – *Interreg* plānam;
 - iii) [32 439] miljoni EUR – ES mehānismam.
- Līdz 0,5 % no kopējās summas piešķirs tehniskajai palīdzībai pēc Komisijas iniciatīvas.
35. Vismaz 14 % no Fonda kopējās summas, ieskaitot valsts un reģionu partnerības plānus, bet neskaitot KLP ienākumu atbalsta intervencēm un KZP intervencēm paredzētās minimālās summas un finansējumu no Sociālā klimata fonda, tiks atvēlēti Savienības sociālo mērķu sasniegšanai.
36. Vismaz 10 % no kopējās summas no valsts un reģionu partnerības plāniem, neskaitot kopējās lauksaimniecības politikas un kopējās zivsaimniecības politikas intervencēm paredzētās minimālās summas un finansējumu no Sociālā klimata fonda, tiks atvēlēti lauku apvidiem.

37. Turklāt paredzams, ka valsts un reģionu partnerības plānu ieguldījums Savienības klimata un vides mērķu sasniegšanā būs 43 % no kopējās summas, neskaitot izdevumus aizsardzībai un drošībai.

Valsts un reģionu partnerības plāni

38. Dalībvalstis sagatavos valsts un reģionu partnerības plānus, lai atbalstītu vispārīgos mērķus un, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts un tās reģionu konkrētos izaicinājumus un vajadzības, veicinātu sešu konkrēto mērķu un attiecīgo konkrēto mērķu sasniegšanu saskaņā ar katru fonda noteikumu daļu. Plānos tiks izklāstītas reformas, investīcijas un citi intervences pasākumi, kas palīdz īstenot visus Eiropas pusgada ietvaros konkrētām valstīm adresētos attiecīgos ieteikumus vai ievērojamu to daļu atbilstīgi fonda konkrētajiem mērķiem, ziņojumu par tiesiskumu, nacionālos ieteikumus KLP jomā, digitālās desmitgades ieteikumus, nacionālos enerģētikas un klimata plānus un attiecīgos dokumentus un stratēģijas iekšlietu jomā. Plāna novērtējumā tiks ņemts vērā arī attiecīgās dalībvalsts finanšu piešķirums, kā arī attiecīgajai dalībvalstij specifisko izaicinājumu tvērums un mērogs, proporcionalitātes un vienlīdzīgas attieksmes principi un tas, vai attiecīgie konkrētai valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā citos nacionālajos plānos vai ES līmenī pieņemtos dokumentos.
39. Valsts un reģionu partnerības plānus sagatavos un īstēnos saskaņā ar partnerības un daudzlīmeņu pārvaldības principiem, tostarp valsts, reģionālajās un vietējās iestādēs, un saskaņā ar dalībvalstu institucionālajām, tiesiskajām un finanšu sistēmām. Šajā nolūkā plāna izstrādē ir jābūt atspoguļotai sadarbībai ar reģionālajām un citām publiskajām iestādēm, kā arī jānodrošina reģionu loma.

40. Valsts un reģionu partnerības plāni tiks iedalīti nodaļās. Dalībvalstis var iekļaut valsts un nozaru, kā arī reģionālās un teritoriālās nodaļas vai to kombināciju, nodrošinot daudzpusēju ieinteresēto personu iesaisti. Dalībvalsts var iekļaut vairākas reģionālās un teritoriālās nodaļas. Valsts un reģionu partnerības plānos var iekļaut nodaļas par KLP, lai veicinātu KLP īpašo identitāti.
41. Dalībvalstis savā plānošanā nodrošinās atbilstošas investīcijas kohēzijas politikas pasākumiem visās reģionu kategorijās, ņemot vērā pašreizējo investīciju līmeni. Ja piešķirums pārejas un vairāk attīstītiem reģioniem ir mazāks par 75 % no pašreizējā investīciju līmeņa, dalībvalstis sniedz uz objektīviem kritērijiem balstītu pamatojumu.
42. Komisija izvērtēs plānus četru mēnešu laikā pēc to iesniegšanas, un Padome pēc tam tos apstiprinās. Grozījumus plānos, izņemot nelielus grozījumus vai labojumus, Komisija izvērtēs divu mēnešu laikā pēc grozītā plāna iesniegšanas, un pēc tam tos apstiprinās Padome.
43. Dalībvalstis var izveidot vadošās iestādes reģionālā līmenī saskaņā ar savu institucionālo un tiesisko regulējumu, nodrošinot reģionālo iestāžu tiešu iesaisti plānu pārvaldībā un īstenošanā. Reģionālās vadošās iestādes var risināt sarunas un tieši mijiedarboties ar Komisiju. Ja dalībvalsts nosaka vairāk nekā vienu vadošo iestādi, tā ieceļ vienu vai vairākas iestādes, kas uzņemas koordinācijas funkciju, lai nodrošinātu plāna saskaņotu īstenošanu. Koordinācijas funkciju var uzticēt vienai vai vairākām iestādēm, vienlaikus nodrošinot, ka katrs uzdevums tiek uzticēts tikai vienai iestādei. Lai nodrošinātu nepārtrauktību un izmaksu lietderību, dalībvalstīm pēc iespējas būtu jābalstās uz esošām pārvaldības struktūrām un iestādēm.

44. Maksājumu izmaksas pamatā būs attiecīgo atskaites punktu un mērķrādītāju vai attiecīgo ienākumu izpilde. Revīzija tiks veikta, piemērojot vienotās revīzijas principu.
45. Elastīguma summa, kas atbilst 25 % no summas, kura dalībvalstīm piešķirta saskaņā ar valsts un reģionu partnerības plāniem, tiks darīta pieejama plānošanai šādi:
- i) 5 %, lai risinātu steidzamas un konkrētas vajadzības, reaģējot uz krīzes situāciju pirms vidusposma pārskatīšanas. Visas atlikušās summas tiks plānotas vidusposma pārskatīšanas laikā mainīgajām vajadzībām;
 - ii) 15 % – pēc vidusposma pārskatīšanas, lai apmierinātu mainīgās vajadzības;
 - iii) 5 %, lai risinātu steidzamas un konkrētas vajadzības, reaģējot uz krīzes situāciju pēc vidusposma pārskatīšanas, sākot ar 2031. gadu. Visas atlikušās summas būs pieejamas plānošanai saskaņā ar plānu pēc 2033. gada jūnija.

Elastīguma summā netiks ņemta vērā finansiālā iemaksa *Interreg* un KLP ienākumu atbalsta intervenču minimālā summa.

46. No 2028. gada 1. janvāra dalībvalstis līdz divām trešdaļām no vidusposma pārskatam pieejamās summas var izmantot, lai finansētu KLP intervences vai pasākumus lauku apvidiem.
47. Krīzes gadījumā dalībvalstis var pieprasīt grozīt savus valsts un reģionu partnerības plānus, lai reaģētu uz krīzi. Savā pieprasījumā izdarīt grozījumu dalībvalstīm, ja iespējams, būtu jāapzina savu valsts un reģionu partnerības plānu pārplānošanas vajadzības, lai novērstu krīzes ietekmi uz esošajiem pasākumiem.

Attiecībā uz dabas katastrofām un veselības krīzēm, kas pārsniedz ES solidaritātes darbības robežvērtības, dalībvalstis var pieprasīt arī atbalstu no ES solidaritātes darbības saskaņā ar ES mehānismu, ņemot vērā finansējuma pieejamību. Jebkura summa, kas saņemta no ES mehānisma, būtu jānosedz ar vismaz līdzvērtīgu summu no valsts un reģionu partnerības plāna elastīguma summas krīzei, ņemot vērā finansējuma pieejamību.

Attiecībā uz dabas katastrofām un veselības krīzēm, kas nepārsniedz ES solidaritātes darbības robežvērtības, un visām citām krīzēm, tostarp krīzes maksājumiem lauksaimniekiem un krīzēm iekšlietu jomā, dalībvalstis var plānot izmantot savu elastīguma summu, lai novērstu krīzes ietekmi. Lauksaimniecības tirgu stabilizācijai finansiālais atbalsts tiks sniegts no ES mehānisma Vienotības drošības tīkla darbības. Attiecībā uz krīzēm iekšlietu jomā dalībvalstis var arī saņemt finansiālu atbalstu no ES mehānisma darbības iekšlietu jomā.

Dalībvalstis iesniegs tikai vienu plāna grozījuma pieprasījumu, kurā apkopotas finansējuma vajadzības no visiem avotiem, un Komisija saistībā ar šo grozījuma pieprasījumu pieņems vienu finansēšanas lēmumu.

48. [Ja fonds un ar to saistītā sistēma tiek pieņemti ar kavēšanos, būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai nodrošinātu ienākumu atbalstu lauksaimniekiem no 2028. gada (ieskaitot).]

Sociālais klimata fonds

49. Sociālie klimata plāni Sociālā klimata fonda ietvaros var tikt integrēti kā atsevišķas nodaļas valsts un reģionu partnerības plānos no 2028. gada. Dalībvalstis var pārvietot summas no saviem 2026. un 2027. gada piešķirumiem no Sociālā klimata fonda uz savu valsts un reģionu partnerības plānu.

[“Eiropas katalizators”

50. Dalībvalstīm būs pieejama aizdevuma atbalsta summa [134 000] miljonu EUR apmērā īstenošanai to valsts un reģionu partnerības plānu ietvaros. Aizdevuma atbalsta pieprasījums būs saistīts ar papildu reformām, investīcijām un citiem intervences pasākumiem. Aizdevuma atbalsta pieprasījums tiks iesniegts līdz [2028. gada 31. janvārim].

51. Aizdevuma atbalsts tiks sadalīts, pamatojoties uz vienlīdzīgas attieksmes, solidaritātes, proporcionalitātes un pārredzamības principiem. Aizdevuma atbalsta daļa trim lielākajiem saņēmējiem nepārsniegs [60] % no kopējās atbalstam pieejamās summas.]

ES mehānisms

52. Lai palielinātu elastību un ļautu ES budžetam efektīvāk risināt neparedzētas krīzes, kā arī finansētu intervences pasākumus, tiks izveidots ES mehānisms, kas papildina un pastiprina valsts un reģionu partnerības plānus. ES mehānismu, ko īsteno dalītā, tiešā vai netiešā pārvaldībā, veidos [32 439] miljoni EUR Savienības darbībām, tostarp Vienotības drošības tīklam, ar ko reaģēt uz tirgus traucējumiem un stabilizēt lauksaimniecības tirgus un dabas katastrofu izraisīto ietekmi uz lauksaimniekiem un zvejniekiem; darbībām, kas saistītas ar migrāciju, robežu pārvaldību un iekšējo drošību; darbībām vides, dabas un klimata jomā, solidaritātes darbībām dabas katastrofu gadījumā un citām Savienības darbībām. Vismaz [8032] miljoni EUR tiks atvēlēti solidaritātes darbībām, [3919] miljoni EUR – Vienotības drošības tīklam, [10 096] miljoni EUR – darbībām iekšlietu jomā.
53. Neizmantotais finansējums, kas saistīts ar Vienotības drošības tīklu, solidaritātes darbībām dabas katastrofu gadījumā, tiks pārnests uz nākamo gadu un var tikt izmantots līdz 2034. gadam.

Budžeta saistības

54. Katra valsts un reģionu partnerības plāna budžeta saistības (faktiskās cenās) tiks izpildītas gada maksājumos šādi:

- i) [15,8] % 2028. gadā;
- ii) [15,5] % 2029. gadā;
- iii) [15,1] % 2030. gadā;
- iv) [14,8] % 2031. gadā;
- v) [14,4] % 2032. gadā;
- vi) [12,8] % 2033. gadā;
- vii) [11,7] % 2034. gadā.

Reģionu kategorijas

55. Attiecībā uz valsts un reģionu partnerības plāniem reģionus NUTS 2 līmenī, pamatojoties uz katra reģiona pirktspējas līmeni (PSL), kas aprēķināts, izmantojot Savienības datus par laikposmu 2021.–2023. gadā, klasificē šādi:

- i) “mazāk attīstīti reģioni”, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāk nekā 75 % no vidējā IKP uz vienu iedzīvotāju ES27 valstīs;
- ii) “pārejas reģioni”, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju ir no 75 % līdz 100 % no vidējā IKP uz vienu iedzīvotāju ES27 valstīs;
- iii) “vairāk attīstīti reģioni”, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju ir augstāks nekā 100 % no vidējā IKP ES27 valstīs.

Atbalsts saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku

56. No Savienības budžeta kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros arī turpmāk tiks sniegts ienākumu atbalsts lauksaimniekiem un ilgtspējīgai lauksaimniecībai, kā arī pārtikas ražošanai, īstenojot Līgumos noteiktos mērķus, tostarp, nodrošinot pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem.
57. Lai kopējai lauksaimniecības politikai joprojām būtu nozīmīga loma Eiropas lauksaimniecības nozarē, KLP regulā tiks paredzēti konkrēti noteikumi, kas attiecas uz kopējo lauksaimniecības politiku. KLP regula nodrošinās spēcīgu un integrētu kopējo lauksaimniecības politiku saskaņā ar valsts un reģionu partnerības plāniem.
58. Plānotais vidējais atbalsts par hektāru platībatkarīgajam ienākumu atbalstam kopējās lauksaimniecības politikas intervenču nolūkā faktiskajās cenās nebūs mazāks par 90 EUR un nepārsniegs 240 EUR katrai dalībvalstij.

[p.m. kārtība dalībvalstīm, kas 2021.–2027. gada plānošanas periodā atrodas ārpus šā diapazona]

59. [Kopējam ikgadējam platībatkarīgajam ienākumu atbalstam tiks ieviesta degresīva skala saskaņā ar šādiem noteikumiem:
- i) platībatkarīgajam ienākumu atbalstam, kura apmērs ir no [100 000] līdz [125 000] EUR, gada summa tiks samazināta par [15] %;
 - ii) platībatkarīgajam ienākumu atbalstam, kura apmērs ir no [125 000] līdz [150 000] EUR, gada summa tiks samazināta par [25] %;
 - iii) platībatkarīgajam ienākumu atbalstam, kura apmērs pārsniedz [150 000] EUR, gada summa tiks samazināta par [50] %.

Dalībvalstis var ieviest papildu punktus degresīvajā skalā, norādot apmēru, kas ir zem [100 000] EUR.]

60. Tiks ieviesta [brīvprātīgi] kopējā ikgadējā platībatkarīgā ienākumu atbalsta maksimuma noteikšana lieliem labuma guvējiem [300 000] EUR apmērā.
61. Pirms maksimuma noteikšanas un pakāpeniska samazinājuma dalībvalstis var izslēgt lielāku platībatkarīgo ienākumu atbalstu gados jauniem lauksaimniekiem (papildu finansējums gados jauniem lauksaimniekiem).
62. Summa, kas izriet no pakāpeniska samazinājuma un maksimuma noteikšanas dalībvalstī, turpinās būt daļa no summas, kas pieejama minētās dalībvalsts KLP ienākumu atbalsta intervenču minimālajai summai, izņemot atbalstu nozariskajām intervencēm, kurām var turpināt piemērot [100] % Savienības līdzfinansējuma likmi.

Horizontālie nosacījumi

63. Tiks ieviesti horizontāli nosacījumi, lai nodrošinātu tiesiskuma ievērošanu un atbilstību Pamattiesību hartai, pilnībā ievērojot objektivitātes, nediskriminācijas un vienlīdzīgas attieksmes pret dalībvalstīm principus. Dalībvalstis ieviesīs un uzturēs efektīvus mehānismus, lai nodrošinātu to plānos atbalstīto pasākumu atbilstību attiecīgajiem Eiropas Savienības Pamattiesību hartas noteikumiem un tiesiskuma principa ievērošanu visā Fonda īstenošanas laikā. Padome attiecīgā gadījumā tiks iesaistīta horizontālo nosacījumu īstenošanā.

64. Finanšu piešķirums dalībvalstīm saskaņā ar valsts un reģionu partnerības plāniem tiks noteikts, izmantojot vispārīgu formulu un iekšlietu formulu, un tam tiks pieskaitīts ieguldījums no Sociālā klimata fonda piešķiruma attiecīgajam laikposmam. Dalībvalstis sava sākotnējā plāna iesniegšanas laikā vai kopā ar jebkuru grozījuma pieprasījumu var brīvprātīgi pieprasīt pārdalīt līdz 10 % no summām, kas izriet no iekšlietu formulas, novirzot tos pasākumiem, ko finansē saskaņā ar vispārīgo sadales koeficientu, izņemot pasākumus, uz kuriem attiecas KLP ienākumu atbalstam un KZP intervencēm paredzētās minimālās summas. Šim pieprasījumam pievieno pamatojumu, kas balstīts uz objektīviem kritērijiem.
65. Vispārīgā formula katrai dalībvalstij tiks noteikta šādi:
- i) vidējais dalībvalsts īpatsvars kopējā ES iedzīvotāju skaitā (2024. gadā) un dalībvalsts īpatsvars ES kopējā nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļautu personu lauku apvidos skaitā (2024. gads);
 - ii) vidējā vērtība tiks reizināta ar apvērsta relatīvā NKI uz vienu iedzīvotāju katrā dalībvalstī kvadrātisko vērtību, salīdzinot ar ES vidējo rādītāju, kas izteikts kā PSL (2023. gadā), pēc tam, kad būs iekļautas šādas korekcijas:
 - a) reģionālā labklājības līmeņa atšķirības aprēķina visiem *NUTS* 3 reģioniem, kuru IKP uz vienu iedzīvotāju, izteikts kā PSL (2021.–2023. gadā), ir mazāks par 75 % no ES vidējā rādītāja. Starpība starp reģiona relatīvo IKP uz vienu iedzīvotāju un 75 % no ES vidējā rādītāja tiks reizināta ar reģiona iedzīvotāju skaitu (2022. gadā) un dalīta ar dalībvalsts iedzīvotāju kopskaitu (2022. gadā);

- b) labklājības līmeņa lauksaimniecībā atšķirības aprēķina, ņemot vērā starpību starp tiešajiem maksājumiem – 2027. gada līmenī – par potenciāli atbalsttiesīgu hektāru (2022. gadā) un 90 % no ES vidējā rādītāja katrai dalībvalstij. Tas tiks reizināts ar potenciāli atbalsttiesīgajiem hektāriem dalībvalstī (2022. gadā) un izteikts saistībā ar tiešajiem maksājumiem – 2027. gada līmenī – dalībvalstij.

Vispārīgā formula, kā noteikts iepriekš, tiks normalizēta līdz 100 %. Maksimālo robežvērtību un drošības tīklu, normalizējot līdz 100 %, piemēros vairākkārtīgi, līdz nevienas dalībvalsts piešķiruma daļa nebūs mazāka par 80 % vai lielāka par 105 % no tās 2021.–2027. gada piešķiruma daļas attiecīgajiem iepriekš piešķirtajiem līdzekļiem dalītā pārvaldībā.

Papildus vispārīgajai formulai dalībvalstīm, kas 2021.–2027. gada DFS izmantos Kohēzijas fondu, tiks darīta pieejama papildu summa 5203 miljonu EUR apmērā, kas tiks sadalīta saskaņā ar to relatīvo attālumu līdz 94 % no to 2021.–2027. gada piešķirumiem, ar maksimālo robežvērtību 1500 miljonu EUR apmērā katrai dalībvalstij. Šī papildu summa tiks atvēlēta tādu pasākumu finansēšanai, uz kuriem neattiecas KLP ienākumu atbalstam un KZP intervencēm paredzētās minimālās summas.

66. Iekšlietu formula tiks noteikta šādi:

- i) 45 % robežu pārvaldībai ar 90 % no dalībvalsts īpatsvara kopējās ES jūras robežās un ES ārējās sauszemes robežās ar kaimiņvalstīm kontinentālajā Eiropā, kas nav ES dalībvalstis, Šengenas valstis un EBTA valstis, un 10 % no dalībvalsts īpatsvara ES kopējo vienoto vīzu skaitā, ko iesniedz īstermiņa uzturēšanās atļaujas saņemšanas nolūkā (2024. gadā). Dalībvalstīm, kurām ir tieša ārējā robeža ar Krieviju vai Baltkrieviju, piemēros 1,25 koeficientu attiecībā uz šīm konkrētajām robežām, kas ir ārējās robežas;
- ii) 35 % migrācijai, integrācijai un patvērumam, pamatojoties uz dalībvalsts vidējo īpatsvaru kopējā patvēruma meklētāju skaitā ES (2022.–2024. gadā), dalībvalsts īpatsvaru kopējā pirmās instances pozitīvo lēmumu par patvēruma pieteikumiem ES (2022.–2024. gadā) skaitā, dalībvalsts īpatsvaru kopējā pagaidu aizsardzības saņēmēju ES no trešām valstīm (2022.–2024. gadā) skaitā un dalībvalsts īpatsvaru kopējā to trešo valstu valstspiederīgo skaitā, kas atgriezti saskaņā ar izbraukšanas rīkojumu (2022.–2024. gadā);
- iii) 20 % iekšējai drošībai, normalizējot 40 % no dalībvalsts īpatsvara ES iedzīvotāju skaitā (2024. gadā), 45 % no dalībvalsts apvērsta NKI uz vienu iedzīvotāju, kas izteikts kā PSL (2023. gadā), salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju, un 15 % no dalībvalsts īpatsvara ES teritorijā.

67. Summa līdz [400] miljoniem EUR Īpašajai tranzīta shēmai tiks piešķirta saskaņā ar Lietuvas plānu integrētai robežu pārvaldībai un kopējai vīzu politikai.

68. Dalībvalstis mazāk attīstītiem reģioniem piešķirs minimālo summu, ko noteiks, reizinot mazāk attīstītos reģionos dzīvojošo iedzīvotāju skaitu (2021.–2023. gadā) kā daļu no dalībvalsts iedzīvotāju kopskaita (2021.–2023. gadā) ar valsts un reģionu partnerības plāniem iepriekš piešķirto finansējumu, izņemot KAP ienākumu atbalstam un KZP intervencēm paredzētās minimālās summas.

1,16 koeficientu piemēros, ja dalībvalsts NKI uz vienu iedzīvotāju, izteikts kā PSL (2021.–2023. gads), ir mazāks par 75 % no ES vidējā rādītāja.

Robežvērtību un drošības tīklu mazāk attīstītiem reģioniem piemēros visām dalībvalstīm, paredzot, ka mazāk attīstītajiem reģioniem piešķirtā summa nav mazāka par 90 % vai lielāka par 112,5 % no pēdējiem pieņemtajiem piešķirumiem (2025. gada jūnijs) mazāk attīstītajiem reģioniem 2021.–2027. gadam.

69. KLP ienākumu atbalsta intervencu minimālās summas katrai dalībvalstij tiks noteiktas, pamatojoties uz piešķirumiem kopējai lauksaimniecības politikai 2027. gadā. KZP intervencu minimālās summas tiks noteiktas, pamatojoties uz piešķirumiem no Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam.

Interreg piešķirumu metodika

70. *Interreg* gadījumā piešķirumu dalībvalstīm noteiks šādi:

- i) 45,8 %, pamatojoties uz kopējo iedzīvotāju skaitu visos *NUTS* 3. līmeņa pierobežas reģionos un citos *NUTS* 3. līmeņa reģionos, kuros vismaz puse no reģiona iedzīvotājiem dzīvo ne tālāk kā 25 kilometru attālumā no robežas (2021);
- ii) 30,5 %, pamatojoties uz to iedzīvotāju skaitu, kuri dzīvo ne tālāk kā 25 kilometru attālumā no robežas (2021);
- iii) 20 %, pamatojoties uz iedzīvotāju kopskaitu (2022.–2024. gads);
- iv) 3,7 % svērums, pamatojoties uz tālāko reģionu iedzīvotāju skaitu (2022.–2024. gads).

71. Pārrobežu sadarbības īpatsvars atbilst i) un ii) kritērija svēruma summai. Transnacionālās sadarbības īpatsvars atbilst iii) kritērija svērumam. Tālāko reģionu sadarbības īpatsvars atbilst d) kritērija svērumam.

Priekšfinansējums un līdzfinansējums

72. Komisija izmaksās priekšfinansējumu, pamatojoties uz atbalstu, kas piešķirts valsts un reģionu partnerības plāniem. Priekšfinansējumu izmaksās šādi:

- i) 2028: [4] %, [izmaksā tikai tad, ja Padome līdz 2028. gada 30. novembrim pieņem īstenošanas lēmumus] VAI [Ja Padome īstenošanas lēmumus nepieņem līdz 2028. gada 30. novembrim, šo priekšfinansējumu pieskaita 2029. un 2030. gada summai.]
- ii) 2029: [3] %;
- iii) 2030: [3] %;

Attiecībā uz tālākajiem reģioniem un *Interreg* priekšfinansējumu izmaksās šādi:

- i) 2028: [4] %;
- ii) 2029: [4] %;
- iii) 2030: [4] %;

[vai pilnībā *Interreg* plāna nodaļas apstiprināšanas gadā.]

73. Savienības līdzfinansējuma likme valsts un reģionu partnerības plāniem nepārsniegs:

- i) 85 % mazāk attīstītiem reģioniem un tālākajiem reģioniem;
- ii) 60 % pārejas reģioniem;
- iii) 40 % vairāk attīstītiem reģioniem.

Ja attiecībā uz konkrētu reģionu kategoriju nav iespējams noteikt īstenošanas proporciju, Savienības līdzfinansējuma likmi aprēķinās, izmantojot pēc iedzīvotāju skaita svērtu vidējo rādītāju no piemērojamajām reģionu iemaksu likmēm.

Dalībvalstis, kuru sastāvā ir viens reģions, kas salīdzinājumā ar 2021.–2027. gada DFS ir mainījis kategoriju no pārejas reģiona uz vairāk attīstītu reģionu, var izvēlēties piemērot Savienības līdzfinansējuma likmi 60 % apmērā.

74. Savienības līdzfinansējuma likme *Interreg* programmām nepārsniegs 80 %. Tālākajiem reģioniem un pārrobežu sadarbībai pie ārējām robežām līdzfinansējuma likme nepārsniegs 85 %.

75. Attiecībā uz intervencēm, kas saistītas ar kopējo lauksaimniecības politiku, Savienības līdzfinansējuma likme nepārsniegs:

- i) 100 % šādiem pasākumiem: degresīvs platībatkarīgais ienākumu atbalsts, saistītais ienākumu atbalsts, kultūratkarīgs maksājums par kokvilnu un atbalsts mazajiem lauksaimniekiem. Šīs intervences var finansēt tikai no minimālās KLP ienākumu atbalsta intervenču summas vai no summas, kas nepārsniedz divas trešdaļas no summas, kura pieejama vidusposma pārskatīšanai, ja to izmanto KLP intervenču finansēšanai;
- ii) 100 % konkrētam piegādes režīmam un pasākumiem vietējo lauksaimniecības produktu atbalstam tālākajos reģionos, ko finansē attiecīgā dalībvalsts no sava finanšu piešķiruma, kas izriet no vispārīgās formulas;

- iii) 85 % citām intervencēm tālākajos reģionos;
- iv) 70 % citiem lauksaimniecības pasākumiem, ko finansē KLP ienākumu atbalsta intervenču minimālās summas ietvaros;
- v) 70 % ES skolu apgādes programmas intervencēm;
- vi) 70 % nozarēm, uz kurām attiecas tirgu kopīgā organizācija.

Kopējās lauksaimniecības politikas intervencēm, kas saistītas ar *LEADER*, atbalstam zināšanu apmaiņai, teritoriālajai un vietējai sadarbībai un intervencēm Egejas jūras nelielajās salās, kā arī finansējumam, kas neietilpst KLP ienākumu atbalsta intervenču minimālajās summās, dalībvalstis var piemērot KLP līdzfinansējuma likmes vai standarta Savienības līdzfinansējuma likmes.

76. Kopējās lauksaimniecības politikas intervencēm maksimālā atbalsta likme būs:

- i) 75 % investīcijām lauksaimniekiem un meža tiesiskajiem valdītājiem, izņemot investīcijas, kas vērstas uz gados jauniem lauksaimniekiem, kur tā būs 85 %, un attiecībā uz neienesīgām zaļajām investīcijām, kur tā būs 100 %;
- ii) 75 % nozariskajām intervencēm ar iespēju dalībvalstīm to palielināt līdz 95 % intervencēm, kas saistītas ar paaudžu maiņu, pētniecību un inovāciju, riska pārvaldību vai vidi un klimatu, un ražotāju organizācijām, kuras darbības programmas īsteno pirmo reizi; līdz 100 % intervencēm, kuru mērķis ir kompensēt ražotājiem ieņēmumu zaudējumus, vai intervencēm, kas saistītas ar izņemšanu no tirgus bezmaksas izplatīšanai un nepārsniedz 5 % no ražotāju organizācijas tirgotās produkcijas apjoma;
- iii) 70 % riska pārvaldības instrumentiem.

77. Kopējās zivsaimniecības politikas intervencēm maksimālā atbalsta likme būs līdz 100 % ar iespējamām diferencētām likmēm konkrētām intervenču kategorijām.

78. Intervencēm saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku Savienības līdzfinansējums kompensācijai par papildu izmaksām tālākajos reģionos būs 100 %.
79. Intervencēm iekšlietu jomā, kas saistītas ar pārmitināšanu un humanitāro uzņemšanu, starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšanu, darbības izmaksām, kas jāsedz no *ETIAS* ieņēmumiem, un izmaksām, kas saistītas ar īpašo tranzīta shēmu, kā arī finansiālajām iemaksām no ikgadējās solidaritātes rezerves, Savienības līdzfinansējums būs 100 %. Citām intervencēm iekšlietu jomā Savienības līdzfinansējuma pamatscenārijs nebūs lielāks par 75 %.

Saistību atcelšanas noteikumi

80. Izņemot dažas KLP intervences, Komisija automātiski atcels jebkuru valsts un reģionu partnerības plāna un *Interreg* plāna nodaļas budžeta saistību daļu, kura nav tikusi izmantota priekšfinansējumam vai par kuru līdz 31. decembrim [gadā], kas seko budžeta saistību gadam, nav iesniegts maksājuma pieteikums.
81. Visas atceltās saistības, kas izriet no Hartas un tiesiskuma horizontālo nosacījumu neizpildes viena gada laikā, budžeta lēmēj institūcija var atkal darīt pieejamas izmantošanai citos Savienības instrumentos vai programmās, ko īsteno tiešā vai netiešā pārvaldībā, jo īpaši atbalstot Eiropas demokrātiju, pilsonisko sabiedrību, Savienības vērtības vai cīņu pret korupciju.

Atbalsts Kipras turku kopienai

82. No šīs izdevumu kategorijas finansēs arī atbalstu Kipras turku kopienai. Indikatīvais programmai piešķirtais finansējums būs [389] miljoni EUR.

Atbalsts *PEACE PLUS* programmai

83. Kopā [150] miljoni EUR tiks piešķirti *PEACE PLUS* programmai, ar ko atbalsta mieru un izlīgumu un ziemeļu-dienvidu pārrobežu sadarbības turpināšanu.

***NextGenerationEU* atmaksāšana**

84. No šīs izdevumu kategorijas tiks finansēta to līdzekļu atmaksa, kas aizņemti kapitāla tirgos Covid-19 krīzes seku novēršanai (*NGEU*) un kas ietver pamatsummas maksājumus, procentu maksājumus, kā arī saistītās izmaksas. Atmaksa sāksies 2028. gadā, lai līdz 2058. gada 31. decembrim nodrošinātu stabilu un paredzamu saistību samazinājumu. Kopējā summa 2028.–2034. gadam būs [149 296] miljoni EUR, ko izmantos vienīgi, lai segtu atmaksas, procentu maksājumus un saistītās izmaksas. Izmaksu pārsniegumi vai ietaupījumi attiecībā uz procentu maksājumiem un saistītajām izmaksām attiecīgi samazinās vai palielinās pamatsummas maksājuma lielumu, nodrošinot fiksētu gada summu *NGEU* finansējuma atmaksāšanai.

Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra

85. Lai atbalstītu kopīgo atbildību par ārējo robežu drošības garantēšanu, vienlaikus nodrošinot brīvu personu pārvietošanos Savienībā, paredzēs [7 874] miljonu EUR piešķirumu nolūkā darbības iekšlietu jomā papildināt ar darbībām, ko veic pastiprināta Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (*Frontex*).

III. 2. IZDEVUMU KATEGORIJA – KONKURĒTSPĒJA, LABKLĀJĪBA UN DROŠĪBA

86. Konkurētspēja, labklājība un drošība atbilst ES prioritātēm un darbībām, kurām ir būtiska pievienotā vērtība visām dalībvalstīm un visā Savienībā. Iniciatīvām šajā izdevumu kategorijā būtu jāpalīdz: stiprināt Eiropas konkurētspēju tehnoloģiju un stratēģisko nozaru jomās, atbalstīt sadarbīgu pētniecību, kā arī kāpināt inovāciju, rūpniecisko un infrastruktūras izvērsanu un ražošanu, atbalstot projektus un uzņēmumus, tostarp MVU, un privāto, institucionālo un valsts investīciju piesaistīšanu. Turklāt šī izdevumu kategorija arī veicinās civilo aizsardzību un sagatavotību veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanu uz tām, atbalstu un finansējumu prasmju, izglītības, solidaritātes, kultūras, mediju, demokrātijas un Eiropas vērtību jomā, kā arī atbalstu vienotā tirgus darbībai.
87. Saistību apjoms šajā izdevumu kategorijā nepārsniegs [455 600] miljonus EUR:

2. IZDEVUMU KATEGORIJA – KONKURĒTSPĒJA, LABKLĀJĪBA UN DROŠĪBA						
(miljonos euro, 2025. gada cenās)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Eiropas Konkurētspējas fonds

88. Tiks izveidots Eiropas Konkurētspējas fonds (“EKF”), lai stiprinātu Eiropas konkurētspēju, jo īpaši stratēģiskās nozarēs un tehnoloģijās visā investēšanas ciklā, pamatojoties uz atklātām un taisnīgām piešķiršanas procedūrām. Tā kā EKF centrā ir apņemšanās panākt izcilību, tas nodrošinās vienlīdzīgas iespējas piekļūt finansējumam, veicinās uzņēmējdarbības attīstību, stiprinās kopdarbību un spēju veidošanu, lai visā ES atraisītu inovācijas potenciālu. Īpaša uzmanība tiks pievērsta MVU un maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem visās dalībvalstīs.

89. Indikatīvais finansējums EKF īstenošanai laikposmā no 2028. līdz 2034. gadam būs [180 441] miljons EUR. Finansējumu indikatīvi piešķirs šādi:
- i) [8 482] miljoni EUR vispārējiem mērķiem;
 - ii) [20 184] miljoni EUR pārejai uz tīru enerģiju un rūpniecības dekarbonizācijai;
 - iii) [15 703] miljoni EUR veselībai, biotehnoloģijai, lauksaimniecībai un bioekonomikai;
 - iv) [39 654] miljoni EUR digitālajai līderībai;
 - v) [96 418] miljoni EUR noturībai un drošībai, aizsardzības industrijai un kosmosam.
90. Kopā EKF, “Apvārsnis Eiropa” un Inovāciju fonds, kas veido paketi vairāk nekā [400 000] miljonu EUR apmērā faktiskajās cenās, sniegs saskaņotu atbalstu Savienības konkurētspējai visā investēšanas ciklā. EKF – ar nosacījumu, ka tiek saņemts valsts līdzfinansējums, – var atbalstīt svarīgus projektus visas Eiropas interesēs (*IPCEI*) un, pamatojoties uz *IPCEI* rezultātiem, – turpmākus projektus ar nosacījumu, ka tiek veiktas ievērojamas privātās investīcijas.

91. EKF *InvestEU* instruments kalpos kā horizontāls rezultātu sasniegšanas instruments iekšējai Savienības politikai un būs vērsts uz to, lai, izmantojot budžeta garantijas un finanšu instrumentus, novērstu tirgus nepilnības vai neoptimālu investīciju situācijas. Instrumentu partneri īstenos atvērtā arhitektūrā, izmantojot visu īstenošanas partneru, tostarp valsts attīstību veicinošo banku, lietpratību, vienlaikus atzīstot Eiropas Investīciju bankas grupas (EIB grupa) īpašo lomu, saskaņā ar kuru EIB grupai tiks piešķirti vismaz 50 % no minimālās ES garantijas ES nodalījuma ietvaros un vismaz 25 % tiks piešķirti citiem īstenošanas partneriem. Instruments var sniegt atbalstu citu Savienības programmu ietvaros saskaņā ar minētajās programmās noteiktajiem mērķiem. Maksimālā budžeta garantijas summa no EKF *InvestEU* instrumenta ES nodalījuma būs [60 900] miljoni EUR (faktiskajās cenās).
92. Minimālā summa Savienības atbalstam no EKF, ko sniedz, izmantojot EKF *InvestEU* instrumentu, būs [14 790] miljoni EUR (faktiskajās cenās). Iemaksas no politikas logiem, kas tiks izmantotas, lai palielinātu ar EKF *InvestEU* instrumenta starpniecību sniegtā Savienības atbalsta minimālo summu, būs vismaz 5 % no to apvienotajiem piešķirumiem.
93. No 2028. gada 1. janvāra ieņēmumi, atmaksājumi un atgūtie līdzekļi no finanšu instrumentiem, kas finansēti no EKF un EKF *InvestEU* priekštečiem, un pārpalikumi no budžeta garantijām, kas noteiktas iekšpolitikas jomā līdz 2027. gada beigām, tiks izmantoti, lai sniegtu Savienības atbalstu no EKF *InvestEU* instrumenta.

94. Ir būtiski, lai Eiropas finansējums veicinātu Savienībā izstrādāto stratēģisko tehnoloģiju ieviešanu. Šajā sakarā piešķiršanas procedūrās var noteikt attiecināmības nosacījumus, lai nodrošinātu Savienības konkurētspēju, tostarp Savienības ekonomisko interešu un autonomijas aizsardzību, ja tas ir nepieciešams un lietderīgi, izmantojot preferenciālus nosacījumus, piemēram, Savienības subjektiem piemērojot ierobežojumus vai stimulus, tomēr vienlaikus mazinot vienotā tirgus izkropļojumu.
95. EKF izņēmuma un pienācīgi pamatotos gadījumos paredzēs iespēju sniegt paātrinātu atbalstu tādiem projektiem, kas ir sevišķi svarīgi saistībā ar sabiedrības interesēm vai kas veicami ārkārtējas steidzamības kārtā, kurus citādi nevarētu efektīvi īstenot saskaņā ar parastajiem noteikumiem un kuriem piešķiršanas procedūras vai atbalstīto darbību īstenošanas laikā nāks par labu zināmi papildinājumi, izņēmumi un atkāpes no piemērojamiem.
96. EKF atbalstīs spēcīgu Eiropas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi, lai nodrošinātu Savienības spēju reaģēt uz jauniem drošības pārbaudījumiem, tostarp atbalstot Ukrainas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi.

“Apvārsnis Eiropa”

97. Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa” ir cieši saistīta ar EKF, Savienības ekonomikas un investīciju stratēģijas centrā izvirzot pētniecību un inovāciju. Atbalsts pētniecībai, izstrādei un inovācijai visos pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” pīlāros balstīsies uz izcilību. Tajā pašā laikā ir jāturpina risināt līdzdalības un inovācijas plaisas problēma. Šajā nolūkā pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”, pamatojoties uz izcilības principu, kāpinās pētniecības un inovācijas spējas paplašināšanas un pārejas valstīs, izmantojot IV pīlāru (Eiropas Pētniecības telpa).
98. Sākot ar 2030. gadu, spēju veidošanas pasākumi attiecas tikai uz tām paplašināšanas un pārejas valstīm, kuras pēdējā zināmajā gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir palielinājušas savus nominālos publisko investīciju izdevumus pētniecībā un izstrādē, un tas ietver publiskās investīcijas, kuras veiktas drošības un aizsardzības jomas pētniecībā un izstrādē.

99. Pārejas valstīm būs pieejami arī IV pīlāra spēju veidošanas pasākumi, tomēr salīdzinājumā ar paplašināšanas valstīm kārtība būs diferencēta, piemēram, piemēros zemākas ES finansējuma likmes.
100. Indikatīvais finansējums pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” laikposmam no 2028. līdz 2034. gadam būs [140 000] miljoni EUR, no kuriem:
- i) [35 263] miljoni EUR zinātnes izcilībai;
 - ii) [60 700] miljoni EUR konkurētspējai un sabiedrībai;
 - iii) [31 028] miljoni EUR inovācijai;
 - iv) [13 009] miljoni EUR Eiropas Pētniecības telpai, no kuriem [4 310] miljoni EUR paredzēti līdzdalības paplašināšanai.

Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

101. Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta mērķis ir paātrināt investīcijas Eiropas transporta un enerģētikas tīklu jomā, tostarp militārajai mobilitātei, piesaistot finansējumu gan no publiskā, gan privātā sektora un veicinot pārrobežu sadarbību enerģijas, jo īpaši atjaunīgās enerģijas, jomā.
102. Indikatīvais finansējums Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta īstenošanai laikposmā no 2028. līdz 2034. gadam būs [61 861] miljoni EUR, no kuriem:
- i) [40 611] miljoni EUR transportam un militārajai mobilitātei[, no tiem [13 961] miljoni EUR militārajai mobilitātei];
 - ii) [21 250] miljoni EUR enerģētikai.

103. Maksimālajam Savienības līdzfinansējumam vajadzētu būt šādam:

- i) 50 % pētījumiem, kas vajadzīgi, lai sagatavotu projekta īstenošanu;
- ii) 50 % darbiem, kas saistīti ar transporta nozari, ko palielina līdz 75 % dalībvalstīm, kuru NKI uz vienu iedzīvotāju ir mazāks nekā 90 % no ES vidējā rādītāja;
- iii) 50 % darbiem, kas saistīti ar enerģētikas nozari;
- iv) 75 % darbībām enerģētikas nozarē, kas veicina kopīgu interešu projektu izstrādi;
- v) 60 % darbiem transporta un enerģētikas nozarēs, ko veic tālākajos reģionos.

Civilā aizsardzība un sagatavotība veselības ārkārtas situācijām un reaģēšana uz tām

104. Jaunais Savienības civilās aizsardzības mehānisms un Savienības atbalsts sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai uz tām nodrošinās atbalstu, lai novērstu visu veidu dabas un cilvēku izraisītas katastrofas, kas var rasties Savienībā vai ārpus tās, un sagatavotos tām un reaģētu uz tām, tostarp saistībā ar pārrobežu veselības apdraudējumiem. Indikatīvais programmai piešķirtais finansējums būs [6 148] miljoni EUR.

Izglītība, kultūra, demokrātija un Eiropas vērtības

105. *Erasmus+* atbalstīs kvalitatīvu izglītību un mācības un nodrošinās mācīšanās un mobilitātes iespējas jauniešiem, mācekļiem, studentiem un skolotājiem. *Erasmus+* atbalstīs arī jauniešu dalību solidaritātes aktivitātēs un sadarbībā sporta jomā. Indikatīvais programmai piešķirtais finansējums būs [34 713] miljoni EUR ar indikatīviem piešķirumiem 1) izglītībai un mācībām, 2) jaunatnei un 3) sportam.

106. *AgoraEU* apvienos atbalstu demokrātijai, kultūrai, medijiem un pilsoniskajai sabiedrībai. Indikatīvais programmai piešķirtais finansējums būs [5 324] miljoni EUR ar indikatīviem piešķirumiem 1) kultūrai, 2) medijiem un 3) demokrātijai, pilsoņiem, vienlīdzībai, tiesībām un vērtībām.

***Euratom* – pētniecība un kodoldrošums**

107. No šīs izdevumu kategorijas turpinās atbalstīt Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu, paredzot indikatīvu finansējumu [7 786] miljonu EUR apmērā, no kuriem [4 941] miljons EUR tiks ieguldīts *ITER* projektā.
108. Kodoldrošuma sadarbības un kodoliekārtu dezekspluatācijas instrumentam indikatīvais finansējums būs [818] miljonu EUR apmērā. Tiks turpināts atbalsts Lietuvas Ignalinas kodolelektrostacijas dezekspluatācijai, piešķirot indikatīvu finansējumu [604] miljonu EUR apjomā un paredzot maksimālo [86] % Savienības līdzfinansējuma likmi.

Citas programmas

109. Šī izdevumu kategorija arī nodrošinās finansējumu programmai “Tiesiskums”, paredzot indikatīvu finansējumu [495] miljonu EUR apmērā, programmai “Perikls V”, paredzot indikatīvu finansējumu [7] miljonu EUR apmērā, un Vienotā tirgus un muitas programmai, kas aptver vienotā tirgus darbību, muitas savienību, nodokļus un krāpšanas apkarošanu, piešķirot tai indikatīvu finansējumu [4 430] miljonu EUR apmērā.

IV. 3. IZDEVUMU KATEGORIJA – INSTRUMENTS “EIROPA PASAULĒ”

110. No šīs izdevumu kategorijas finansē Savienības ārējo darbību, jo īpaši starptautiskās partnerības, tostarp attīstības sadarbību, humāno palīdzību un palīdzību kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm, kas gatavojas pievienoties Savienībai. Ārējās darbības finansēšana būs vienkāršāka, mērķtiecīgāka un elastīgāka, vienlaikus saglabājot ES atbalsta paredzamību. Tā atbalstīs un veicinās Savienības vērtības un stratēģiskās intereses, vienlaikus veicinot savstarpēji izdevīgas partnerības. Ar to nodrošinās Savienības starptautisko saistību, tostarp ilgtspējīgas attīstības mērķu un Parīzes nolīguma, kā arī migrācijas ārējās dimensijas pienācīgu īstenošanu, un pastāvīgu nelokāmu atbalstu Ukrainai.
111. Saistību apjoms šajā izdevumu kategorijā nepārsniegs [156 936] miljonus EUR:

3. IZDEVUMU KATEGORIJA “INSTRUMENTS “EIROPA PASAULĒ””						
(miljonos euro, 2025. gada cenās)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Instruments “Eiropa pasaulē”

112. Instruments “Eiropa pasaulē” kalpos plašam Savienības politikas virzienu klāstam, tostarp ar to sniegs atbalstu kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm, tām gatavojoties turpmākai dalībai Savienībā; darbībām, kas saistītas ar kaimiņattiecību politiku; starptautiskām partnerībām, tostarp attīstības sadarbībai; humānajai palīdzībai, atbalstam Ukrainai; un citu Savienības politikas virzienu ārējiem aspektiem. Instruments “Eiropa pasaulē” ļaus Savienībai sadarbībā ar dalībvalstīm visaptveroši reaģēt uz neatbilstīgu migrāciju un piespiedu pārvietošanu tā, lai tas notiktu saskaņoti ar globālo pieeju migrācijai un papildinātu Savienības migrācijas politikas iekšējo dimensiju. Atbalsts saskaņā ar instrumentu tiks veicināts ar plašu rīku klāstu, nodrošinot sinerģiju ar EKF un saskaņotību ar stratēģijas *Global Gateway* īstenošanu.
113. Instruments “Eiropa pasaulē” galvenokārt tiks īstenots, izmantojot ģeogrāfiskas plānojamas darbības, ko attiecīgā gadījumā papildinās neplānojamas darbības. Plānojamas darbības veidos vismaz [70 %] no instrumenta izdevumiem. Neplānojamas darbības aptvers humānās palīdzības darbības saskaņā ar Humānās palīdzības regulu, makrofinansiālo palīdzību, un darbības, ar ko pievēršas krīzes, miera un ārpolitikas vajadzībām, noturībai un konkurētspējai.

114. Instrumentam “Eiropa pasaulē” indikatīvais finansējums būs [148 984] miljonu EUR apmērā. Finansējumu indikatīvi piešķirs šādi:

- i) [32 624] miljoni EUR paplašināšanās un Eiropas pīlāram;
- ii) [32 443] miljoni EUR Tuvo Austrumu, Ziemeļāfrikas un Persijas līča pīlāram;
- iii) [45 743] miljoni EUR Subsahāras Āfrikas pīlāram;
- iv) [12 885] miljoni EUR Āzijas un Klusā okeāna reģiona pīlāram;
- v) [6 909] miljoni EUR Ziemeļamerikas, Dienvidamerikas un Karību jūras reģiona pīlāram;
- vi) [8 446] miljoni EUR globālajam pīlāram;
- vii) [9 934] miljoni EUR rezervei jaunām problēmām un prioritātēm.

Vismaz 90 % no izdevumiem saskaņā ar instrumentu atbilst oficiālās attīstības palīdzības kritērijiem, tostarp, paredzot nepārtrauktu un mērķtiecīgu atbalstu vismazāk attīstītajām valstīm. Izdevumi Ukrainas atbalstam būtu jāizslēdz no šā mērķa.

No instrumenta kopējā indikatīvā finansējuma indikatīvi [25 000] miljoni EUR (faktiskajās cenās) būtu jāatvēl humānajai palīdzībai.

No instrumenta kopējā indikatīvā finansējuma indikatīvi 10 % būtu jāatvēl darbībām, ar kurām atbalsta migrācijas ārējo dimensiju, tostarp attiecībā uz pamatcēloņiem.

115. Padomei būs centrāla loma visā instrumenta plānošanas un īstenošanas gaitā, tostarp nodrošinot *ex ante* stratēģisko un politisko vadību, mobilizējot palīdzību jaunām problēmām un prioritātēm un uzraugot īstenošanu un sniegumu.

116. Ar instrumentu vajadzētu būt iespējai sniegt atbalstu ne vairāk kā [80 000] miljonu EUR (faktiskajās cenās) apmērā budžeta garantiju un *Euratom* aizdevumu veidā, aizdevumu makrofinansiālās palīdzības veidā un uz politiku balstītu aizdevumu veidā, jo īpaši partnervalstīm, kas īsteno uz sniegumu balstītus plānus. Uz politiku balstīti aizdevumi tiks darīti pieejami ar īstenošanas aktu starpniecību. Indikatīva summa [16 000] miljardu EUR apmērā (faktiskajās cenās) tiks piešķirta EIB.
117. Neizmantotas saistību un maksājumu apropriācijas saskaņā ar šo instrumentu tik automātiski pārnestas uz nākamo finanšu gadu.
118. Tiks atcelta jebkura darbības budžeta saistību daļa, kura līdz 31. decembrim piektajā gadā pēc attiecīgās budžeta saistības gada nav izmantota priekšfinansējumam vai starpposma maksājumu veikšanai vai attiecībā uz kuru nav iesniegta neviena apstiprināta izdevumu deklarācija vai maksājumu pieprasījums.

Atbalsts Ukrainai

119. Savienība turpinās sniegt finansiālu atbalstu Ukrainai tās pievienošanās procesā un ilgtermiņa rekonstrukcijā. Laikposmā no 2028. līdz 2034. gadam “Ukrainas rezerve” sniedz atbalstu līdz [88 869] miljonu EUR apmērā:
- i) tādu budžeta garantiju un atbalsta nodrošināšanas veidā, kas nav aizdevumi, kurus, pārsniedzot DFS maksimālos apjomus, finansē no Ukrainas rezerves, paredzot gada maksimālo apjomu [13 500] miljonu EUR apmērā;
 - ii) ar manevrēšanas telpu garantēta aizdevuma atbalsta veidā.

Savienība var sniegt atbalstu Ukrainai budžeta garantijas veidā līdz [42 658] miljonu EUR apmērā. Minimālā indikatīvā summa [12 000] miljonu EUR apmērā tiks piešķirta EIB.

Turklāt Savienība attiecībā uz Ukrainas atbalsta aizdevumu var piešķirt procentu izmaksu subsīdiju, kas pārsniedz šīs summas.

120. No paplašināšanās un Eiropas un globālajiem pīlāriem un no rezerves jaunām problēmām un prioritātēm Ukrainai prioritārā kārtā var noteikt papildu finansējumu, lai sniegtu atbalstu humānās palīdzības un citu pienācīgi mērķorientētu darbību veidā, vienlaikus saglabājot atbalsta paredzamību citiem partneriem.

121. Padome turpinās cieši iesaistīties Ukrainai sniegtā atbalsta pārvaldībā.

Ārējā darbība ārpus instrumenta “Eiropa pasaule”

122. No šīs izdevumu kategorijas finansēs arī indikatīvus finanšu piešķirumus [2 864] miljonu EUR apmērā kopējai ārpolitikai un drošības politikai, [1 070] miljonu EUR apmērā ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumiem un reģionālai zvejniecības pārvaldības organizācijai un [887] miljonu EUR apmērā aizjūras zemēm un teritorijām, tostarp Grenlandei.

Eiropas Miera mehānisms

123. Eiropas Miera mehānisms turpinās darboties kā ārpusbudžeta instruments, ar ko 2028.–2034. gada laikposmā finansē darbības drošības un aizsardzības jomā. Mehānisma finansējuma maksimālais apjoms būs [27 104] miljoni EUR, un to finansēs no dalībvalstu iemaksām, pamatojoties uz NKI iemaksu skalu.

V. 4. IZDEVUMU KATEGORIJA – ADMINISTRĀCIJA

124. Augsti profesionālai Eiropas publiskai administrācijai, kuras darbinieki ir pieņemti darbā, pamatojoties uz visplašāko iespējamo ģeogrāfisko teritoriju, ir izšķiroša nozīme, lai palīdzētu Savienībai panākt savas prioritātes un īstenot politiku un programmas, kas ir Eiropas kopējās interesēs. Vienlaikus vienkāršošanas centieniem visās politikas jomās, tostarp ar *Omnibus* paketēm un DFS struktūras racionalizēšanu, kā arī jaunu tehnoloģiju, tostarp MI, ieviešanu, būtu jārezultējas administratīvā sloga samazinājumā un attiecīgos ietaupījumos. Atzīstot pārmaiņas, kas, ņemot vērā mainīgās prioritātes, ir notikušas administrācijai izvirzītajās prasībās, joprojām ir ļoti svarīgi pastāvīgi uzlabot Eiropas publiskās administrācijas elastību, efektivitāti, pārredzamību un lietderību.
125. Šīs izdevumu kategorijas saistību apropriācijas [95 296] miljonu EUR apmērā, kas sastāv no iestāžu un Eiropas skolu administratīvajiem izdevumiem un pensijām, nepārsniegs:

4. IZDEVUMU KATEGORIJA – ADMINISTRĀCIJA						
(miljonos euro, 2025. gada cenās)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Maksimālie apjomi šai izdevumu kategorijai tiks noteikti tā, lai izvairītos no pārmērīgām rezervēm un atspoguļotu darbinieku stabilizētu skaitu pašreizējā līmenī visām iestādēm, gaidāmos algu pielāgojumus, karjeras virzību, pensiju izmaksas, jaunus iestāžu īstenotos uzdevumus un prioritātes, plānoto būvniecības projektu finansēšanu [tostarp *Justus Lipsius* ēkas iespējamo renovāciju] un citus attiecīgus pieņēmumus.

126. Lai turpinātu pārraudzīt un pārvaldīt administratīvos izdevumus, visām iestādēm būtu jāpiemēro budžeta disciplīnas princips. Visas ES iestādes, struktūras, biroji un aģentūras tiek aicinātas regulāri pārskatīt savus administratīvos izdevumus, lai atbalstītu mainīgo prasību pārvaldību, nodrošinātu efektivitātes pieauguma īstenošanu un personāla resursu optimizāciju, koncentrējoties uz galvenajām jomām un pārtraucot zemākas prioritātes uzdevumu veikšanu. Šajā nolūkā Komisija tiek aicināta ierosināt iniciatīvas iestāžu sadarbības padziļināšanai, piemēram, IT, kibersdrošības, iepirkuma un ēku apsaimniekošanas jomā. Turklāt Komisijas veiktā plaša mēroga pārskatīšana ir būtiska iespēja, un to varētu izmantot kā izmēģinājuma projektu, kas jāīsteno visām iestādēm.
127. Programmas atbalsta izdevumiem arī turpmāk vajadzētu būt saistītiem ar darbības izdevumiem attiecīgā programmas finansējuma vai politikas jomas ietvaros, vienlaikus attiecībā uz visām izdevumu kategorijām nodrošinot pārredzamu, nepārtrauktu, regulāru un visaptverošu uzraudzību un ziņošanu.
128. Savienības ieguldījums decentralizētajās aģentūrās un citās struktūrās arī turpmāk būtu jāfinansē no politikas jomai piesaistītām izdevumu kategorijām saistībā ar attiecīgo nolūku.

VI. IENĒMUMI

129. Pašu resursu mehānisma pamatā vajadzētu būt vispārējiem mērķiem – vienkāršībai, pārredzamībai un taisnīgumam, tostarp taisnīgai sloga sadalei. Kopējā pašu resursu summa, kas Savienības budžetam piešķirta, lai segtu gada maksājumu apropriācijas, nepārsniedz [1,75] % no visu dalībvalstu NKI summas. Kopējā gada saistību apropriāciju summa nepārsniedz [1,81] % no visu dalībvalstu NKI summas. Starp saistību apropriācijām un maksājumu apropriācijām saglabās pastāvīgu attiecību.
130. Pašu resursu maksimālo apjomu summas turpina uz laiku palielināt par 0,6 procentpunktiem no visu dalībvalstu NKI summas; šis palielinājums ir rezultāts aizņēmumiem saistībā ar *NextGenerationEU*, un to piemēros līdz brīdim, kad minētās saistības vairs nepastāvēs, un vēlākais līdz 2058. gada 31. decembrim.
131. DFS izdevumu maksimālie apjomi ir saistoši, un manevrēšanas telpu aktivizē tikai ārkārtas gadījumos. Ja tiek ierosināti jauni instrumenti vai aktivizēti esošie instrumenti, kas izmanto manevrēšanas telpas sniegto garantiju, Komisija kopā ar priekšlikumu sniegs detalizētu prognozi par ietekmi uz manevrēšanas telpas izmantošanu.
132. [Gadījumā, ja Savienību vai tās dalībvalstis laikposmā no 2028. līdz 2034. gadam skar nopietna krīze, nopietnas grūtības vai ir nopietns šādu krīžu vai grūtību apdraudējums, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Eiropas Parlamenta piekrišanas saņemšanas un ņemot vērā jebkādos iespējamus Eiropadomes norādījumus var nolemt atļaut Komisijai ārkārtas kārtā aizņemties līdzekļus kapitāla tirgos, lai dalībvalstīm nodrošinātu aizdevumus, kuru mērķis ir vienīgi novērst šādu situāciju sekas. [Laikposmā no 2028. līdz 2034. gadam aizņemto līdzekļu summa nepārsniegs [350 miljardus EUR.]] Pašu resursu maksimālo apjomu uz laiku palielina par [0,25] procentpunktiem ar vienīgo mērķi segt visas Savienības saistības, kas izriet no aizņēmumiem šādu aizdevumu vajadzībām, līdz brīdim, kad visas šādas saistības vairs nepastāvēs.]

133. Jaunā Eiropas Savienības pašu resursu sistēma stāsies spēkā pirmā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad būs saņemts pēdējās dalībvalsts paziņojums par šīs sistēmas pieņemšanu. Visus tās elementus ar atpakaļejošu spēku piemēros no 2028. gada 1. janvāra. [Tomēr jauno pašu resursu elementu “Korporatīvais resurss Eiropai” piemēros no 1. janvāra pirmajā gadā pēc gada, kurā ir stājies spēkā Lēmums par pašu resursiem.] Dalībvalstis, cik vien drīz iespējams, apstiprinās jauno Lēmumu par pašu resursiem saskaņā ar savām konstitucionālajām prasībām.

Tradicionālie pašu resursi

134. No 2028. gada 1. janvāra dalībvalstis iekasēšanas izmaksu veidā paturēs [10] % no summām, ko tās iekasējušas. [Ieņēmumi no Savienības apstrādes maksas tiks darīti pieejami Savienībai kā tradicionālie pašu resursi no 2028. gada 1. janvāra.]

PVN pašu resursi

135. PVN pašu resursiem piemēros piesaistīšanas likmi [0,30] % apmērā. PVN bāzes maksimuma noteikšana [vairs netiks turpināta] VAI [tiks saglabāta].

Pašu resurss, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu

136. Pašu resursam, kas pamatojas uz neregistrēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, piemēro piesaistīšanas likmi [1] EUR par kilogramu [ar ikgadēju korekciju atbilstoši inflācijai]. Mehānisms, ar ko izvairās no pārmērīgi regresīvas ietekmes uz valsts iemaksām, tiks [pārtraukts] VAI [saglabāts].

137. Tiks ieviesti jauni pašu resursi, ko veidos:

- i) [Uzņēmumu ikgadējās iemaksas, pamatojoties uz to gada neto apgrozījumu:
 - a) no 100 000 000,01 EUR līdz 249 999 999,99 EUR – piemēro 100 000 EUR iemaksu;
 - b) no 250 000 000 EUR līdz 499 999 999,99 EUR – piemēro 250 000 EUR iemaksu;
 - c) no 500 000 000 EUR līdz 749 999 999,99 EUR – piemēro 500 000 EUR iemaksu;
 - d) no 750 000 000 EUR vai vairāk – piemēro 750 000 EUR iemaksu.]
 - ii) [Valsts iemaksa, kas aprēķināta pamatojoties uz patēriņam nodoto saražoto tabakas un ar tabaku saistīto izstrādājumu daudzumu, reizinot ar katrai dalībvalstij piemērojamo minimālo likmi un piemērojot piesaistīšanas likmi [15] % apmērā visām dalībvalstīm.]
 - iii) [Valsts iemaksa, kas aprēķināta, pamatojoties uz nesavākto elektrisko un elektronisko iekārtu svaru ar piesaistīšanas likmi [2] EUR par kilogramu [ar ikgadēju korekciju atbilstoši inflācijai.]]
 - iv) [Ieņēmumi no emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas 1 (ETS) ar [30] % piesaistīšanas likmi.]
- [p.m. Dalībvalstis, uz kurām attiecas Modernizācijas fonda 2031.–2040. gadam tvērums, gūst labumu no ETS pašu resursu pakāpeniskas piemērošanas 2028.–2034. gadā.]*
- v) [Ieņēmumi no oglekļa ieviedkorekcijas mehānisma (OIM) ar [90] % piesaistīšanas likmi.]

138. Turpināsies darbs pie iemaksas, ko jauni pašu resursi var dot turpmākajam Savienības budžetam.

139. Vienotas piesaistīšanas likmes piemērošana katras dalībvalsts NKI summai, ņemot vērā visu pārējo ieņēmumu kopsummu, paliek nemainīga. Pašreizējās NKI korekcijas [vairs netiks turpinātas] VAI [tiks saglabātas].
-

PIELIKUMS Daudzgaļu finanšu shēma 2028.–2034. gadam (saistības)
Faktiskās cenas ir norādītas ilustratīviem nolūkiem.

miljonos EUR.	Komisijas priekšlikums				
	Sarunu satvars				
	Kopā 2021- 2027	Kopā 2028- 2034	Kopā 2028- 2034	Kopā 2028- 2034	Kopā 2028- 2034
	(faktiskajās cenās)	(faktiskajās cenās)	(2025. gada cenās)	(faktiskajās cenās)	(2025. gada cenās)
KOPĀ	1 245 477	1 984 894	1 763 056	1 825 527	1 622 011
Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija, lauksaimniecība, lauki un jūrlietas, labklājība un drošība	819 981	1 062 220	946 404	1 025 843	914 179
Valsts un reģionu partnerības plāni	784 807	865 076	771 319	837 330	746 734
Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) ienākumu atbalsts	282 514	293 699	261 009	293 699	261 013
Kopējā zivsaimniecības politika		2 000	1 778	4 003	3 549
Migrācija un robežu pārvaldība	11 406	34 215	30 608	34 215	30 608
Ekonomiskā, teritoriālā un sociālā kohēzija, tostarp zivsaimniecība un lauku kopienas, un tūrisms	452 964	452 965	404 877	458 786	410 080
p.m. Sociālais klimata fonds	14 900	50 100	45 443	50 100	45 443
Interreg	8 935	10 264	9 044	10 265	9 045
ES mehānisms – Savienības darbības, no kurām:	28 989	63 223	56 275	36 362	32 439
Vienotības drošības tīkls	3 132	6 301	5 598	4 411	3 919
solidaritātes darbības	6 706	20 117	17 850	9 053	8 032
darbības iekšlietu jomā	8 429	25 285	22 435	11 378	10 096
citas (pilsētas, nodarbinātība un sociālā inovācija...)	10 722	11 520	10 392	11 520	10 392
ES mehānisms – rezerve		8 710	7 728	0	0
Atbalsts Kipras turku kopienai	241	438	389	438	389
Decentralizētās aģentūras	12 217	22 888	20 240	17 166	15 180
Frontex	5 944	11 888	10 498	8 917	7 874
Eiropols	1 523	2 999	2 649	2 249	1 987
NGEU atmaksa	22 715	168 000	149 296	168 000	149 296
Rezerve		5 818	5 159	2 909	2 580
Konkurētspēja, labklājība un drošība;	220 637	589 594	522 205	514 390	455 600
Eiropas Konkurētspējas fonds	163 800	450 508	397 753	403 234	355 911
Eiropas Konkurētspējas fonds (izņemot Inovāciju fondu)	134 375	409 301	362 283	362 028	320 441
"Apvārsnis Eiropa"	87 654	175 002	154 882	158 187	140 000
Pāreja uz tīru enerģiju un rūpniecības dekarbonizācija	33 793	67 416	58 670	64 008	55 654
DFS komponents	4 368	26 210	23 200	22 802	20 184
p.m. Inovāciju fonds	29 425	41 206	35 470	41 206	35 470
Noturība un drošība, aizsardzības industrija un kosmos	26 359	130 704	115 699	113 712	100 658
Digitālā līderība	10 958	54 793	48 504	47 670	42 199
Veselība, biotehnoloģijas, lauksaimniecība un bioekonomika	5 036	22 593	20 000	19 656	17 400
Minimālā summa, EKF InvestīEU instruments un konsultāciju pakalpojumi, indikatīva iemaksa no loģiem (daļa no kopējā EKF)		11 000	9 749	9 570	8 482
"Erasmus+"	27 369	40 827	36 186	39 165	34 713
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments	31 631	81 428	72 251	69 713	61 861
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – Transports, no kura:	25 714	51 515	45 752	45 726	40 611
Militārā mobilitāte	1 765	17 651	15 752	15 644	13 961
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – enerģētika	5 917	29 912	26 499	23 987	21 250
Savienības civilās aizsardzības mehānisms + (SCAM+)	2 137	10 675	9 458	6 939	6 148
"AgoraEU"	4 284	8 582	7 606	6 007	5 324
Vienotā tirgus un muitas programma	3 030	6 238	5 538	4 990	4 430
Euratom pētniecības un mācību programma	6 549	9 794	8 706	8 759	7 786
Iemaksa ITER	4 562	5 794	5 150	5 559	4 941
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	232	-	-	0	0
Euro aizsardzība pret viltošanu (programma "Perikls V	6	7	7	7	7
Ignalinas programma	539	678	604	678	604
Kodoldrošuma sadarbība un dezekspluatācija	769	966	854	925	818
Tieslietas	297	798	707	559	495
Decentralizētās aģentūras	6 802	9 798	8 687	8 622	7 645
Citas (citas darbības, prerogatīvas)	2 617	2 493	2 233	1 993	1 785
Rezerve		8 009	7 085	4 005	3 543
Eiropa pasaulē	119 989	215 203	190 000	177 745	156 936
Eiropa pasaulē (*)	114 800	200 309	176 830	168 765	148 984
Eiropa	29 998	43 173	38 112	36 956	32 624
Subsahāras Āfrika	36 374	60 532	53 438	51 815	45 743
Āzija un Klusā okeāna reģions	10 524	17 050	15 053	14 595	12 885
Ziemeļamerikas, Dienvidamerikas un Karību jūras reģions	5 604	9 144	8 071	7 827	6 909
Tuvie Austrumi, Ziemeļāfrika un Persijas līcis	21 577	42 934	37 901	36 751	32 443
Globāli	7 622	12 668	11 183	9 568	8 446
Rezerve	9 310	14 808	13 072	11 253	9 934
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	2 683	3 369	2 987	3 230	2 864
Lēmums par aizjūras asociāciju, tostarp Grenlande	500	999	887	999	887
SFPA un RFMO	1 050	1 331	1 181	1 206	1 070
Citas (citas darbības, prerogatīvas)	955	1 124	995	1 124	995
Rezerve		8 071	7 120	2 421	2 136
Administrācija	84 871	117 877	104 447	107 549	95 296
Pārsniedz maksimālos apjomus, no kuriem:					
Elastības instruments		15 777	14 000	15 777	14 000
Ukraina		100 002	88 869	100 002	88 869
ārpus DFS					
Eiropas Miera mehānisms		30 499	27 104	30 499	27 104
P.M. "Eiropas katalizators" (aizdevumi politikas īstenošanai, VRPP)		150 000	134 000	150 000	134 000
P.M. Krīzes mehānisms		395 000	350 000	395 000	350 000